

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pre rozvoj

2011/2051(INI)

13.4.2011

STANOVISKO

Výboru pre rozvoj

pre Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

k SPP do roku 2020: zvládnutie budúcich výziev v oblasti potravín, prírodných zdrojov a území
(2011/2051(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Kriton Arsenis

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre rozvoj vyzýva Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

Odôvodnenie A. keďže 40 % celosvetových emisií skleníkových plynov sa produkuje v sektore poľnohospodárstva; keďže poľnohospodárstvo je hlavným zdrojom metánu a oxidu dusného a oba tieto skleníkové plyny majú oveľa väčší potenciál otepľovania ako oxid uhličitý a keďže zmena klímy ovplyvňuje najmä chudobných ľudí v rozvojových krajinách a znižujú sa ňou poľnohospodárske príležitosti;

Odôvodnenie B. keďže vidiecke obyvateľstvo v rozvojových krajinách tvorí 70 % až 80 % ľudí trpiacich podvýživou a keďže odstránenie extrémnej chudoby a hladu závisí od zlepšenia životných podmienok poľnohospodárov a poľnohospodárskych pracovníkov v rozvojových krajinách;

Odôvodnenie C. keďže zo správy osobitného spravodajcu OSN pre právo na výživu s názvom Agroekológia a právo na výživu vyplýva, že agroekológia môže do desiatich rokov zdvojnásobiť produkciu potravín v celých regiónoch a zároveň zmierniť zmenu klímy a zmenšiť chudobu na vidieku; uznáva, že dlhodobá produktivita a bezpečnosť potravín, najmä odolnosť poľnohospodárskych systémov voči klimatickým výkyvom, závisí od náležitej starostlivosti o prírodné zdroje, predovšetkým pôdu, využívanie vody a biodiverzitu;

1. konštatuje, že v rámci reformy SPP sa dosiahol pokrok znížením negatívnych vplyvov tejto politiky na rozvojové krajiny; žiada Komisiu a FAO, aby začali dôkladné hodnotenie SPP a jej vplyvu na rozvojové krajiny; žiada, aby nová SPP zahŕňala zásadu nepoškodzovania rozvojových krajín ako kľúčový cieľ v súlade s cieľom súdržnosti politík v záujme rozvoja, ako sa ustanovuje v článku 208 Lisabonskej zmluvy, a vytvorila primerané mechanizmy, ktorými sa zabezpečí dodržiavanie tejto zásady; poukazuje na článok 3 ods. 5 ZEÚ, v ktorom sa stanovuje, že EÚ prispieva k voľnému a spravodlivému obchodu a k odstráneniu chudoby, a vyzýva na zosúladenie SPP a politík EÚ v oblasti obchodu a rozvoja;

2. vyzýva EÚ, aby zabezpečila súlad medzi politikou SPP a svojimi politikami v oblasti rozvoja a obchodu; zdôrazňuje najmä potrebu ochranných doložiek v obchodných dohodách a právo rozvojových krajín na ochranu svojich vlastných poľnohospodárskych trhov;

3. pripomína záväzok EÚ a členov tretích strán OECD prijatý v rámci kola rokovaní v Dauhe odstrániť všetky vývozné dotácie a oddeliť priame platby od výroby s cieľom vytvoriť rovnaké podmienky pre poľnohospodárske výrobky z EÚ a rozvojových krajín a stimulovať spravodlivý obchod a udržateľný rast; žiada Komisiu, aby zaviedla tieto zmeny a zároveň financovala vhodné dočasné plány s cieľom zabrániť negatívnym vplyvom na európske vidiecke oblasti a aby presadzovala ekologické a udržateľné poľnohospodárske postupy, pri ktorých sa používa malé množstvo chemických prísad (malé množstvo vonkajších vstupných látok) a ktoré v rámci pestovateľských postupov zohľadňujú miestne prírodné podmienky; vyzýva EÚ, aby podporila požiadavky rozvojových krajín na ochranu svojej potravinárskej výroby a na ochranu svojho obyvateľstva pred možnými deštruktívnymi následkami lacného dovozu; ďalej vyzýva, aby sa investovalo do výskumu agroekologických

poľnohospodárskych metód a aby sa poskytovali verejné služby s cieľom umožniť malým poľnohospodárom prechod na udržateľnú ekologickú výrobu;

4. zdôrazňuje, že v záujme zabezpečenia účinnej rozvojovej spolupráce je potrebné zaručiť väčšiu súdržnosť medzi SPP, obchodnou politikou a politikou v oblasti rozvoja; takisto konštatuje, že zo strany EÚ je nevyhnutná lepšia koordinácia s neštátnymi organizáciami vrátane FAO, OSN a iných medzinárodných organizácií;

5. domnieva sa, že SPP zohráva v rozvojovej politike dôležitú úlohu, najmä v oblasti potravinovej bezpečnosti; poukazuje na to, že SPP môže prispieť k zvládnutiu rastúceho celosvetového dopytu po potravinách;

6. konštatuje, že faktory, akými sú chudoba, zdravie, politická stabilita, infraštruktúra a prírodné katastrofy, majú vplyv na potravinovú bezpečnosť v rozvojových krajinách;

7. konštatuje, že potraviny nie sú len komoditou, ale že prístup k potravinám má pre ľudskú existenciu zásadný význam; vyzýva EÚ, aby prostredníctvom svojich politík v oblasti obchodu a rozvoja podporovala udržateľné poľnohospodárske postupy a potravinovú bezpečnosť v najmenej rozvinutých krajinách a rozvojových krajinách v súvislosti s narastajúcim dopytom a rastúcimi cenami potravín;

8. konštatuje, že potraviny nie sú len komoditou a že prístup k potravinám je všeobecným ľudským právom; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že zodpovednosť Európy, pokiaľ ide o celosvetovú potravinovú bezpečnosť, spočíva v prvom rade v tom, že rozvojovým krajinám umožní, aby zvýšili a diverzifikovali svoju vlastnú produkciu v záujme zabezpečenia väčšej potravinovej sebestačnosti a uspokojenia dopytu na svojich vlastných trhoch, a podporí ich v tom, a nie v zvýšení svojho poľnohospodárskeho vývozu do rozvojových krajín; vyzýva v tejto súvislosti Komisiu, aby hospodárske dohody, dohody o voľnom obchode a investičné dohody EÚ s tretími štátmi podrobila posúdeniu vplyvu na ľudské práva, aby nebola v rozpore s vlastnými hodnotami EÚ v oblasti zahraničnej politiky;

9. so znepokojením konštatuje, že závislosť EÚ od dovezených krmív, najmä sóje, prispela k rastúcemu dopytu po pôde mimo územia EÚ, čo vedie k odlesňovaniu, vysídľovaniu spoločenských a k šíreniu geneticky modifikovanej sóje v Južnej Amerike; preto vyzýva Komisiu, aby sa znižovanie závislosti od dovezených bielkovinových krmív, t.j. rozvojom a rozšírením udržateľných bielkovinových plodín v EÚ, stalo jednou z jej hlavných priorít;

10. v súvislosti s bojom proti medzinárodnej špekulácii s cenami poľnohospodárskych komodít zastáva názor, že nová SPP by mala zaviesť vhodné mechanizmy a pravidlá pre deriváty poľnohospodárskych komodít a zvýšiť transparentnosť; domnieva sa, že EÚ by mala ísť príkladom, napr. zriadením miestnych poľnohospodárskych dražieb a miestnych distribučných systémov na svojom území, čím by sa zlepšila vyjednávacía pozícia malých poľnohospodárov v potravinovom dodávateľskom reťazci;

11. uznáva, že je naliehavo potrebné zaistiť celosvetovú potravinovú bezpečnosť zvýšením objemu investícií do poľnohospodárstva v tých regiónoch sveta, v ktorých pretrváva potravinová neistota; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že poľnohospodársky rozvoj sa musí zakladať na práve na výživu a na práve produkovať potraviny a že EÚ musí uznať a hájiť

potrebu rozvojových krajín dosiahnuť potravinovú bezpečnosť;

12. žiada Komisiu, aby predložila podrobné posúdenie vplyvu všetkých prebiehajúcich obchodných rokovaní, najmä dohody o pridružení medzi EÚ a Mercosurom, ktoré by nemali negatívne ovplyvniť rozvojové krajiny a zabrániť účinnosti SPP do roku 2020;

13. uznáva, že reformy SPP vďaka takmer úplnému odstráneniu vývozných náhrad významne znížili vplyv poľnohospodárskej produkcie EÚ na rozvojové krajiny; vyzýva EÚ, aby uznala význam podpory poľnohospodárskych odvetví rozvojových krajín, najmä tým, že zabezpečí uprednostňovanie poľnohospodárstva v rozvojových krajinách a v rozpočte EÚ pre zahraničnú rozvojovú pomoc;

14. vyzýva Európsku úniu, aby zabezpečila súlad medzi SPP a svojimi politikami v oblasti obchodu a rozvoja, pričom zohľadní potreby a obavy poľnohospodárov v členských štátoch EÚ a v rozvojových krajinách a zároveň dodrží zásadu súdržnosti politik v záujme rozvoja.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	13.4.2011
Výsledok záverečného hlasovania	+: 22 -: 0 0: 4
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Thijs Berman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, András Gyürk, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Eleni Theoharous, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Cristian Dan Preda, Judith Sargentini, Bart Staes, Patrizia Toia
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	James Nicholson, Edward Scicluna, Catherine Trautmann